

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ÉS HAJDUNEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK :

Helyben: félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. — fill.
 Utólag: félévre 9 kor., negyedévre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő: Dr. Varga Lajos.
 Felelős szerkesztő: Békásy Jenő.

Egyes szám ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-utca 10. Telefon 412.

Barázdák.

A kassai véres eset még mindig izgalomban tartja a kedélyeket az egész országban. A sajtó ezuttal is kötelességszerűen foglalkozik az ügygel, nem pedig azért mert a kardlovások áldozata egy szerkesztő volt. A hivatás itt teljesen közömbös. Csúpan arról van szó, hogy egy védtelen polgár embert, egy „civil kutyát“ bravó módjára megtámadott, két karddal felfegyverezett tacsókó, csupa bravurból, mintha a kassai tisztikar becsületét ők lettek volna hivatva megvédelmezni.

Sok szó esett már arról, hogy tiltsa el a hadvezetőség a katonatiszteket a szolgálaton kívüli kardviseléstől, azonban hiába volt minden mozgalom, mert csak nem fosztják meg a katonát legszebb ékességétől, a fegyverétől.

És ezért az ékességért, melyért annyi tömérdek pénzt áldozunk, kaszaboltságunk magunkat össze, hogy alkalmat adjunk egy két katonai erényeket nélkülöző hitvány fráternek a számarlétrán való könnyebb haladásra.

Hiába követeljük mi „rongyos cibilek“, a kardviselés eltörlését, nem érünk vele célt. Hanem igenis az egész magyar-osztrák tisztikarnak kötelessége mindent elkövetni a kassai esetek elhárítására oly módon, hogy bojkottálják azokat a stréber hadnagyoskákat, akik minden komoly ok nélkül visszaálnek, megbecsstelennik azt a kardot, melyen

a király portopéja csüng, helyhez a becsületük van kötve.

De hát ez is csak üres beszéd. A hadseregben az a szellem kapott lábra, mely gyűlöli mindent, ami „civil“. Eszembe jut egy jelenet, melyet egy raporban véletlenül végig hallgattam. A kapitány elé vezetnek négy bakát, akik előtte való este egy korszakban összeverekedtek a civilekkel.

Aztán, ki kapott verést ti, vagy a civilek? kérdi a kapitány.

— Alásson jelentjük a kapitány urnak, mi kaptunk volna, mert azok többen voltak, de az infanterist Hajós János egyik civilbe beleszurta a bajonettjét és azok aztán elszaladtak.

— Szerencsések, különben becsukattalnak volna benneteket! Abtorten! És a kapitány ur ruganyos léptekkel távozott.

Nem lehet véka alá rejtteni a maliciát, ha olvassa az ember az ischli tanácskozásról érkező tudósításokat. Az ördögnek, amely az ember belsejében szunynyad, rendszerint olyankor keletkezik vágya feltámadni, amikor legjobban szeretné az agy, hogy szunynyadjon békésen tovább.

Nagy kardesörtetés között összeültek Ischli tanácskozássra. Eddig rendben van a dolog. Nincs benne semmi megmosolyogni való. Hanem aztán — és itt jön a java — egész és félhivatalosan olyképen bocsátották megemésztésre a tanácskozás eredményét, hogy a diplomata urak ezt meg azt hatá-

rozták, így meg úgy fogják megoldani a válságot.

Kenyér helyett kínálnak rákot, pecsenye helyett pástétomot. És végezetül még azt is szeretnék, hogy mindettől szünjék meg a gyomorfájásunk!

Csoda módon naivak önök, uraim! — És emellett hasonlítanak a macskához. Az is folyton kerülgeti a forró kását, de nem mer beleszagolni.

Avagy talán attól tartanak az ischli díes tanácskozók, hogy a forró kása megégeti, pernyévé teszi „Smolen Tóni“-sagukat?!

A parlament kormányoz.

Mióta az emlékezetes téli választásokon a nemzet annyszor hivatkozott ítélete végzetes csapást mért a kormányzati aktivitásra, addig egyedül képesnek hitt szabadelpárti politikára és fényes elégtételt szolgáltatott a nemzet természetes és törvényes jogaiért küzdő függetlenségi és ellenzéki pártoknak, igen gyakran találkozunk a bukott rendszert föltámasztani kész sajtóorganumokban a szemrehányás hangján odadobott vádakkal, hogy tisztán az ellenzéki pártok szövetségének büns könnyelműségén mulik, hogy az anyagilag és erkölcsileg egyaránt anynyira súlyos válság még megoldást nem nyert.

A megújrázott élet.

— Fantasztikus történet. —

Irta: Sas Ede.

I.

Haldoklottam.

A kukik ott huhogott a házam fedelén. A lámpám pislákolva, mindig homályosabban égett, mintha hozzá akarna szoktatni a rám következő örökös, vak sötétséghez.

Hadd jöjjön hát az a sötétség. El voltam készülve rá.

Nem hánykolódtam az ágyamon, hogy a halál rám boruló takaróját lerázzam magamról. Csöndesen vártam, hogy betakarjon az elnyúlhatatlan, sötét lepel.

Hiszen az a szem, amely a multban csupa meddő pusztaságot látott: könnyebben esukodik le mindörökre; az, akinek homlokáról az utolsó óra kínos veritékét le nem törli egy meleg, puha kéz: nem taszítja vissza a halál hideg esontkezét.

Akinek boldog volt az élete, nehéz a halála. Akinek keservesen folytak a napjai, könnyebben esik az elválása.

De hát az én szemem mindig csak pusztaságot látott?

Bübbajos szőnyeg gördült elém: multamnak szőnyege. S mennél tovább gördült, annál kevesebb volt benne a virág és annál több a kopott feketeség.

Elevenzöld fák zizegő koszorúja közt állott a kis házikó, melynek küszöbén át a nagyvilágba mentem. A kapufélfához támaszkodva, ott állott az édesanyám, akinek a sóhaja utánam szállott a távolba.

De az én sóhajtásom nem ő hozzá szállt vissza. Hanem egy szőke, édes gyermekhez, akitől távozásom előestéjén bucsuztam el a kertben.

Azok a könyben uszó csillagok, amelyek akkor este rám ragyogtak: sarkaltak aztán a munkára. S mikor az élet nagy munkájában diadalt arattam: ezek a csillagok vonzottak hazafelé.

De ekkor a végzet két más csillagot hozott az utamba.

Elmentem egy bálba, ahol ő is ott volt: az asszony, akinek szeme erővel tud akarta ragyogni az én kis lányom szemét, amelynek csillogása persze sokkal fényesebb volt, mint az övé. Azokból a szemekből kérés reszketett, az övéből parancsolat lövelt reám. Azokból azt olvastam ki, hogy képesek boldogítani; ezekből, hogy képesek semmivé

tenni. Azok imádtak, ezek gunyolódtak. Férfi voltam, hogyne vonzódtam volna hát inkább — az utóbbiakhoz?

Mintha izzó vason járnék: olyan volt, mikor odamentem hozzá és fölkeríttem egy fordulóra.

Átöleltem és testem lelkem egygyé forrt vele a tánc tűzáratában, melynek muzsikája az elvakult szenvedély diadalhymuszát harsogta.

A véletlen, vagy a nő szeszéje, egy melléktérembe sodrott bennünket, ahol senki sem volt s ahol ő a rohanó tánc égő lázától reszketve, leomlott a pamlagra, a bókáló pálmák alatt.

Megfogtam a kezét, — pedig ezer hang suttogta a fülembe: ne tedd!

Az asszony néma volt, még a szemét is behunyta, hogy azok se beszéljenek.

S ez a némaság mégis győzött.

Lassan térdre bocsátkoztam előtte és lihegve suttogtam:

— Szeretlek...

II.

A szép asszony lett a bálványom. És a bálványimádásért elfordult tőlem az Isten.

Tartós és izléses
 címfeliratokat és festményeket,

érezhetüket, megyei, városi
 és nemesi címereket, minden-
 nemű kaligrafiai rajzokat készít

Zelinger Ede
 festő

Debreczen, Darabos-u. 16. (saját ház.)

A parlamentáris kormányforma elsőrendű postulatuma, hogy a képviselőházi többség átvegye a kormányalakítás kötelességét.

Ez ama helyes alkotmányjogi alapvetél, melyből igen plauzibilisnek induló fejtegetéseik erednek.

Nincs is egyetlenegy „koalíciós honfitya” sem, — ha még úgy irtózik is a gondolattól, hogy a kormányra kerüljön és ellenzéki szereplése véget érjen — (pedig hát nem is olyan visszarettentő gondolat!) de mondom: nincs egyetlenegy ellenzéki, aki kétségbe vonta volna pártja győzelmének ama elutasíthatatlan következményét, hogy kötelessége az ország vezetésének felelősség melletti átvétele.

Eddig hát az ős szabadelvű és ős függetlenségi fölfogás teljesen fedik egymást. De itt jön aztán a szédületes kapkodás a gondolkodásokban.

A szabadelvű sajtó ugyanis úgy magyarázza a parlamenti többség kormányalkotási kötelességét, hogy az egy olyan szigorú kötelesség, mely elől a kötelezett semmi körülmények között sem térhet ki, még akkor sem, amikor a törvényhozás másik alkotmányos faktora: az uralkodó által olyan feltételekhez köttetik a kormányalakítás, melyek a nemzeti jogok nagy részét, egy hosszú, keserves parlamenti küzdelem lepfontosabb célját és egy a parlament legtekintélyesebb pártjának multját, erkölcsi súlyát és a nemzettel szemben politikai megbízhatóságát követelik martalékul.

Arról most ne essék szó, hogy a korona merev, hajthatatlan magatartásának oka mely körülményekben keresendő.

Vegyük és vizsgáljuk az adott szomorú helyzetet.

A parlamenti többségnek és az uralkodónak akarata állnak szemben egymással.

Vajjon alkotmányos népképviselőre fektetett állami életben azt teszi-e a kormányvállalási kötelezettség, hogy minden addig hirdetett igazság, pro-

gramm sutbadobásával vakon rohanjon a többség, a hatalom elkaparintására s feledve a multak küzdelmét, annak céljait, hétrét görnyedve hajoljon meg a felülről jövő parancs előtt? Oh nem!

Ez a fölfogás, ez a magyarázat szükségképpen az alkotmányos formákban bujtatott és mert burkolt, annál veszedelmesebb abszolutizmusba kergetne.

Na, de hát ha ilyen módon a megoldást létrehozni tiltja szabadságérzetünk, mi történjék mégis, ha a meg-egyezésre hivatott tényezők: a koronás király és országgyűlés, illetve országgyűlési többség akaratai nem fedik egymást?

Nincs törvény, nincs az alkotmánynak parancsa, mely akár egyik, akár másik faktort engedékenységre, meghajlásra kötelezné.

A modern politika használhatóságának előfeltétele és kiindulópontja az a természetszerű feltevés, hogy nemzet és uralkodója a legváltóságosabb megpróbáltatások közepette is megértik egymást.

S hogy e feltevés nem a levegőben lóg, amellet szól a történelem.

Sajnos, éppen a mi szerencsétlenségünk kelle legyen a történelem ezen tanulságainak erejét gyöngíteni.

Ebből a nyomasztó kínos helyzetből való szabadulásnak egyedüli biztos és gyökeresen gyógyító eszköze a gyakorlat tűzpróbáján keresztül ment elvnek követése: „Az uralkodó uralkodik a parlament kormányoz.”

Egyedüli remedium e tanítás az alkotmányosság holt pontra jutása ellen.

És ha illetékes helyről alkalom fog nyújtani arra, hogy a nemzeti akarat alapján és respektálása mellett alakításék kormány, akkor nem fog annak átvételétől idegenkedni a koalíció, hanem teljesíteni fogja kötelességét.

Addig azonban, míg ennek bekövetkeztetését készakarva akadályozzák meg, nem kapható arra a szerepre,

hogy egész politikai multjának meghazudtolásával az erkölcsi halálba fusson.

Választási mozgalom a II. kerületben. A II. kerületi újpárt arra a hírre, hogy Nyiri Sándor mandátumáról tegnap lemondott, pártértekezletet tartott Kriszthaber Adolf ügyvezető alelnök elnöklésével. Az értekezleten az elnök megállapította, hogy bár Nyiri mandátumáról lemondott, új választás addig nem lehet, míg a kórvényező kórvényüket a Curianál vissza nem vonják, vagy a már elrendelt vizsgálat befejezése után a Curia ítéletileg meg nem állapítja, hogy nem tekinthető e Nyirivel szemben az az ellenjelölt Darányi megválasztott képviselőnek. Ez utóbbi esetben új választás nem lenne, ellenkező esetben pedig a Curia a petíciót elutasítja, erről a képviselőházat értesíti s csak ekkor intézkedhetik a házelnök az új választásról. A párt az elnök fölvilágosítását tudomásul vette s többek felszólalása után megbizta az elnökséget, hogy Lendl Adolf dr. megválasztása érdekében szervező bizottságot, valamint 200 tagu bizottságot alakítson. A pártértekezlet határozatilag kimondta még, hogy őszi első összejövetele alkalmából Bánffy Dezső pártvezérhez üdvözlő iratot intéz.

A válság.

A keddi közös miniszteri tanácskozás a király elnöklete alatt megtörtént Ischlben. Lefolyása szörnyű titokzatos volt; a külsőségeken túl nem tudódott ki abból semmi. Ma a szabadelvű párt tartja Budapesten értekezletét, melyen döntés történik a nemzeti közvélmény által megbuktatott politikai szervezet további fenmaradása, vagy megszüntetése felett. Ebből az értekezletből, ha nem is teljesen szétoszolva, de tényleg számbeli kisebbségben fog kikerülni a volt kormányzó párt. Ez már az előjelekből megállapítható. Az országgyűlés megnyitását megelőzőleg az ellenzéki pártok még a közel napokban külön-külön is s mint szövetezettek ellenzék együttesen is értekezletet tartanak. A politikai élet forrongó ereinek zsilipjei tehát a kora ősszel imét megnyílnak előreláthatólag nagy izgalmassággal és még most meg nem állapítható eredményeket idézve elő.

I. Az ischli titok.

Hogy az ischli ugynevezett „korona-

Amit eddig elértem: mindazt elvesztettem. A szép asszony szeme nem sarkalt nagy célok felé. Delejhatalmuknak nem ösztönző, de bénító hatásuk volt. El-aboltak célomtól és elraboltak önmagamtól.

S aztán elfordultak tőlem. S mikor már elfordultak: hiába kerestem az én régi csillagaimat. Azok bánatukban kihunytak már örökre... S akkor, amidőn ott fektüdtem a halál árnyékában: gyötrelmes önvád fogott el és felsírt a lelkemben egy csodálatos vágy epedő zokogása.

Ha én még egyszer tisztán látnám azt a két szelid csillagot!

Ha én még egyszer utnak indulhatnék abból a kis házikóból! Ha még egyszer megtehetném az utat a bölcsőtől a sirig!...

Hasznomra fordítanék minden tapasztalatot, a mit első életemben szereztem. Tudtam minden lépésről: ez rosszra, ez jóra vezet. Milyen messzire lehetne akkor haladni! Legmesszebb, amennyire csak ember elmehet — egész a boldogságig, azalatt a galambos ház földél alatt...

Hogy kikerülném az örvényeket, a veszedelmeket, a melyek első életemben tönkvetettek!

De hát nem lehet megújítani az életet. Ime, a halálharang megcsendül fejem felett és szavára csillagom le hull az égről...

III.

— Jól van: tehát élj újra! — hangzott felém az égben a mindentató parancsszó. — És én újra a világra születtem.

Természetes, hogy most már mint jó ismerős néztem szét a földön. És már a pályában hasznomra fordítottam a tapasztalataimat.

Nem voltam sirós gyermek, mert bölcsen tudtam, hogy ha sokat sírok, a dada az alatt az ürügy alatt, hogy elalatt, addig lóbáz, míg beleszédülök.

Az iskolában nem nagyon törtem magamat a tanulásban, mert nyugodt voltam, hogy az apám befolyásos ember, a kinek kedvében járnak a tanárok és szépen áterestenek a vizsgán, — ha nem is tudok semmit.

És később, mikor el kellett válnom a szülei háztól és el kellett bucsuznom attól a bájos, szőke gyermektől: nem engedtem, hogy sokáig maradjon velem odakünn a hűvös esti levegőben, mert hiszen tudtam, hogy első ízben is meghűtötte magát és szörnyű náthát kapott szegényke.

Az élet oceánján láttam a zátonyokat. És sokkal gyorsabban haladtam és értem el a céloimat, mint azelőtt.

S mikor abban a bálterembe léptem, a hol a káprázatos szép asszony udvarát tartotta: kicsinylő mosoly játszott az ajkaimon.

Hohó! — gondoltam magamban, — most nem fogsz ki rajtam, nem fogod az életemet megrontani!

S vakmerőn közeledtem feléje, hogy egy fordulóra kérjem.

Atöletem és testem, lelkem egybeforrt vele a tánc örvényében, melynek muzsikája az elvakult, az örült szenvedély diadalhymuszát harsogta.

S a véletlen, vagy a nő szeszélye a mellékszobába sodrott bennünket, a hol a kábitóan szép asszony, mint a viharúte madár, roskadt le a pálnák alatt a pam-lagra...

Odahajoltam hozzá és megfogtam a kezét.

Ezernyi hang suttozta körülöttem: Ne tedd!...

Ezernyi hanga multamból. Ezernyi hang, mely ezer vádat, ezer átkot szórt erre az asszonyra.

Megrontott életem minden fellege egyszerre, zivatárosan átgomolygott a lelkemen, hogy az ő alakját előltem besötétítse.

Tudtam, hogy ha leborulok előtte: felszabadítom újra a rámszakadó végzetet.

Jól tudtam, hiszen átéltem a jövőndőt...

És térdre borultam és elfulladva suttoztam:

— Szeretlek. Tied vagyok...

tanácsos" mit végeztek, arról még ma csak burkolt félhivatalos jelentések szólnak, de ezekről is megállapítható, hogy a magyar nemzet katonai követelésekkel szemben újból olyan állásfoglalás történt, mely kívánja azt, hogy a szövetség ellenzék kormányt vállaljon s így a parlament békés törvényalkotás s ezzel együtt a tiszta alkotmányos és felelős kormányzat Magyarországon hamarosan újból helyreálljon. Sőt minden előkészület megtörtént arra, hogy az ügyvezető, inoarlamentáris fejező kormányzat uralkodásának napjai a nemzet sérelmére minél tovább meghosszabbítottassanak. Ez nem nagyon vigasztaló eredmény, de hát az ischli tanácskozástól, ahol báró fejérváry keze védte a magyar érdekeket s amelyen Goluchowski gróf közös külügy-, Burián közös pénzügyminiszter és az osztrák miniszterelnök vitte a főszerepet, egyebet nem is várhatott a magyar közvélemény.

A bécsi és budapesti félhivatalos közlések szerint a király elnökléte alatti tanácskozáson első sorban a külföldi kereskedelmi szerződéses dolgával foglalkoztak. Gróf Goluchowski, a híradások szerint, jelentette, hogy ezekre vonatkozólag sikerült megegyezésre jutni a német és olasz kormányokkal. Ezt a megegyezést azután a kereskedelmi viszonylatokban most már éppen úgy végre fogják hajtani, mintha már a magyar országgyűlés és az osztrák törvényhozás törvénybe iktatta volna. Nem kell magyarázni, hogy ez, habár provizorikusan is, de a nyílt abszolutizmust jelenti Magyarországon legalább ebben a kérdésben.

Az uralkodó elnökléte alatti tanácskozás folyamán báró fejérváry ügyvezető miniszterelnök előterjesztést tett afelől — a mi a katonai követelések teljesítése nélkül ugyis lehetetlen, tehát nem is lehetett komoly — hogy az uralkodó a koalíció kebeléből nevezzen ki kormányt. A magyar nemzeti érzésekkel, törekvésekkel ellenséges, de beavatott bécsi lapok most örömmujongva hirdetik, hogy ez nem történt és nem is történhetett meg, mert a király a katonai kérdésekben elfoglalt álláspontjából — a mi a magyar ezredeknél a magyar vezényszó alkalmazását egyenesen kizárja — nem enged egy jótát sem. Marad tehát minden a régiben. Ezek után a tábornagy miniszterelnök előterjesztette azokat a javaslatokat, melyek a szövetség ellenzék megbontására és a nemzeti ellenállás megtörsére vonatkoznak. Ezek szerint szeptember 15-ike után új elnapolás következik azután az alkotmány alapján ellenálló törvényhatóságok hatalmi megfenyítése s a póttartalékosoknak rendes katonai szolgálatra való behívása. Dehogy még ezután mi következik, azzal — ugylát-szik — nem tartotta szükségesnek számolni még az ischli értekezletet.

Az ischli tanácskozásokra vonatkozólag különben leginkább a bécsi sajtó nyert — mint ezer hasonló esetben mindig történni szokott — kimerítőbb információkat. Ezekből összegezzük a következőket:

A „Neue Freie Presse“ nek jelentik Ischlből: A közös miniszteri tanácskozás tegnap délután egy órától háromnegyed négyig tartott. Utánna a miniszterek még egy órahosszat a király villájában együtt maradtak, azután pedig visszatértek a szállójukba. Az uralkodó teljes hat órán át hallgatta meg minisztereit egyenként, azután valamennyit együtt. Hire jár, hogy a magyar miniszterium szeptember tizenötödikéig nem fog újabb tárgyalást kezdeni a szövetség ellenzékkel s a király felhatalmazta fejérváryt minden olyan akcióra, a melylyel magának többséget szerezhet. Jellemző a helyzetre, hogy politikai körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak fejérváry amaz igyekezetének, hogy az általános választói jog kérdésével akarja megtörni a koalíciót. Fi gyelemre méltó az a körülmény is, hogy a magyar félhivatalos kommentiké nem szól arról, hogy a király a katonai kérdésekben gazdaszkodik álláspontjához. Ellenben az osztrák kormány minden félreértés elkerülésére szükségesnek tartotta, hogy ezt a körülményt hivatalosan konstatalja.

A közös miniszteri tanácskozás határozatait egyelőre titokban tartják, mert e ha-

tározatok jobbra taktikai természetűek. A hatóság tanácskozásán mindenféle eshetőség szóba került. A határozatok alkalmasak lesznek arra, hogy Magyarországon az államgépzet rendes működését biztosítsák a koalíciónak azzal az igyekezetével szemben, hogy a nemzeti követeléseket kikényszerítse. A kormányok egyelőre nem akarják elárulni a tervezett intézkedéseket, mielőtt meghiusul az utolsó kísérlet a megegyezés létesítésére.

A közös miniszteri tanácskozás legfontosabb tárgya az 1906. évi közös költségvetés megállapítása volt. Ezzel kapcsolatban szóba került az a kérdés, hogy miképp lehetne a delegációt helyettesíteni. Ebben a tekintetben a közös miniszteri tanácskozáson teljes megegyezés jött létre s az uralkodó az idevágó javaslatokat elfogadta. Gautsch báró fölhatalmazási törvényjavaslatot fog benyújtani.

A N. Wr. Tgbl.-nak jelentik Ischlből: A királynak tegnap kemény napja volt. A sok audencia és tanácskozás eredménye az, hogy minden eshetőségre nézve megállapodás jött létre. Először is a kereskedelmi szerződések biztosításáról volt szó s megegyezés történt arra nézve, hogy a kormányok a kereskedelmi szerződéses tárgyalásokat kötelesek befejezni. Legközelebb erre a célra össze fog ülni ismét a vámkonferencia is. Valószínű, hogy a magyar és az osztrák kereskedelmi miniszterek legutóbb is már erről a kérdéstről tárgyaltak. Megállapodás történt arra nézve is, hogy a csapatlétszám kiegészítésére Magyarországon a póttartalékosokat fogják behívni. Természetesen gondoskodtak a közös kiadások fedezéséről is arra esetre, ha a magyarországi események miatt a delegáció nem tanácskozhatik, ami be fog következni, ha csak a magyar szövetség ellenzék nem enged és a normális állapotok helyreállítását lehetőségessé nem teszi. Illetékes helyen sulyt vetnek annak megállapítására, hogy legfelsőbb helyen a katonai kérdések dolgában a fölfogás a válság kezdete óta nem változott. Arra az esetre, ha szept. 15-ig a válság megoldása nem sikerülne, gondoskodás történt a törvényhatóságoknál fölmerült konfliktusok elintézésére s fejérváry báró tervezett intézkedéseit a király jóváhagyta. Ez idő szerint a tervezett intézkedéseket még nem hozzák nyilvánosságra, minthogy a szövetség ellenzék elhatározását nem akarják befolyásolni. Gagern báró követési tanácsos, aki a közös miniszteri tanácskozáson délután egy órától háromig a jegyzőkönyvet vezette, a tanácskozás további folyamán nem vett részt. Ebből azt következtetik, hogy a későbbi, mondhatni titkos tanácskozáson különösen fontos kérdéseket tárgyaltak.

A Magyar Távirati Iroda tegnap éjjeli kiadásában jelentette:

A tegnapi tanácskozás után Goluchowski, Pitreich és Burián közös miniszterek, valamint Gautsch báró osztrák miniszterelnök elhagyták Ischlt fejérváry Géza báró miniszterelnök az éjjelt Ischlen tölti és reggel Ausseeba megy rokonai látogatására.

Bécsből táviratozzák: Goluchowski gróf külügyminiszter, Pitreich hadügyminiszter, Burián közös pénzügyminiszter és Gautsch báró miniszterelnök ma reggel ideértek.

Ischlből táviratozzák a Bud. Tud.-nak: fejérváry Géza báró miniszterelnök, a ki ma udvari ebédre hivatalos, még ma elutazik Ischlből és holnap délelben Budapestre érkezik.

Ó felsége Kosel dr. osztrák pénzügyminisztert ma délelőtt hosszabb kihallgatáson fogadta, a melyben a miniszter az osztrák költségvetésről tett jelentést.

Bécsből táviratozzák: A „Neue Freie Presse“ nek jelentik Ischlből, hogy báró fejérváry miniszterelnök az eredeti tervtől eltérőleg már délután 12 óra 45 perekor hagyta el Ischlt.

A szabadelvűpárt bomlása.

A szabadelvűpárt ama csoportja, mely a párt mai szervezetében és vezetésében látja a válság kibontakozásának egyik legfőbb akadályát, ma a párt értekezletének napján tartotta utolsó értekezletét, hogy ma-

gatartását illetőleg végleges megállapodásra jusson. Az értekezletnek meglepő eredménye lett. Tizenegy képviselő még az értekezletből küldte el levelét Podmanický Frigyes báróhoz, bejelentvén nekik kilépésüket, a többiek pedig a várt délutáni értekezlet lefolyásától teszik függővé végső elhatározásukat. A döntő fontossággal bíró értekezlet lefolyásáról a következő értesítéseket szereztük.

A jelenvoltak.

A „Pannonia“ fogadó olvasótermében Dániel Ernő v. b. t. t. elnökléte alatt összegyűlte: Révay Simon báró, Csekonics Endre gróf, Raisz Aladár, Nagy Ferenc, Osztrólucky Miklós, Miklós Odón, Radisics Jenő, Issekutz Győző, Sándor Pál, Semsey Boldizsár, Dániel Tibor báró, Fodor Kálmán, Kabdebó Gergely és Csepreghy István.

Az indítványok.

Az elnök megnyitván a mára egybe-hívott értekezletet, annak tárgyául az előterjesztendő indítványok végleges szövegezését állapította meg.

Dániel Ernő báró a maga részéről egyben bejelent, hogy indítványt terjeszt elő a szabadelvű párt mai értekezletében, melyben kimondatni óhajtja, hogy a szabadelvű párt mai szervezetével, programjával és vezetésével a súlyos politikai válság megoldásában hasznos szerepet nem tölthet be. Eppen ezért mondassék ki a párt reorganizációja; e célból küldessék ki egy kilenc tagu bizottság, melynek feladata legyen esetleg az 1867-es alapon álló pártok egyesülésére is törekedni.

Miklós Odón egy a katonai kérdést felőelő indítványt terjeszt elő, melynek lényege az, hogy a jövőben ne a közös hadsereg fejlesztésére fektesse az ország a főszűlyt, hanem a honvédség teljes kiépítésére, úgy hogy ez lehessen a kiegyezési törvényben előírt magyar hadsereg.

Issekutz Győző a maga indítványát nyomtatásban terjeszti fel.

A vita folytatása.

Sándor Pál kijelenti, hogy ő a maga részéről is a szükséghez képest szintén fog előállani egy indítvánnyal, melynek tartalma megközelíti lényegben az Issekutzét, de annál mérsékeltabb óhajokat jelöl meg a szabadelvűpárt jövődó feladataként. Egyben óhajtja a választói jog kiterjesztését, de nem abból a célzattól, melyből azt a jelen kormány keresztül akarja vinni. Sándor Pál indítványa egyben rosszalást fejez ki a fejérváryskabinetnek, a miért a szocialistákkal bünös szándékból szövetség és egyben felszólítandónak tartja a kormány, hogy az a békés kibontakozás érdekében minél előbb távozzék helyéről.

Ezen indítványokat tudomásul vették.

A kilépők.

Most felszólalt Nagy Ferenc és kijelentette, hogy mivel ő és elvtársai a felolvasott indítványokból azt látják, hogy a csoport számos tagja még a szabadelvűpárt jövődó magatartásától teszi függővé elhatározását, ők pedig magának a pártnak megmaradásában látják a válság kibontakozásának egyedüli akadályát, ennélfogva a párt megszűnését óhajtják és ezért abból természet-szerűleg ki is lépnek.

Tudomására hozza az értekezletnek, hogy ő és barátai ezennel megszűntek tagjai lenni a szabadelvűpártnak és erről máris értesítették annak elnökét, Podmanický Frigyes bárót. A kilépők névsora a következő: Nagy Ferenc, Semsey Boldizsár, Apáthy Péter, Csekonics Gyula gróf, Révay Simon báró, Szivák Imre, Radisics Jenő, Justh Ferenc, Raisz Aladár, Csepreghy István, Kabdebó György. A kilépő nyilatkozatban e tizenegy képviselő kijelenti, hogy a szabadelvűpárt további fenmaradása akadályozza a politikai válság oly természetű kibontakozását, hogy a nemzeti követelések érvényre juthassanak.

Ezt behatóan indokolják és egyben kéri az elnököt, hogy kilépésüket nyomban az értekezlet megnyitása után hozza a párt tudomására.

Uj pártalakulás.

A kilépők nem csatlakoznak egy fenn álló párthoz vagy csoporthoz sem, hanem mint önálló politikai egyesülés bejárja az eseményeket és a szükséghez mérten állapítja meg a maga akcióit. Nem lehetetlen azonban, hogy már rövid idő alatt egy új pártnak fogja törzsét képeznie, a szabad-elyűpártból ma kilépett csoport.

Lövöldöző betörők.

Rablótámadás a nagyerdei uton.

Vakmerő betörést akartak ismeretlen tettesek elkövetni mára virradó éjszaka a Simonyi uton. A betörők ugy éjjeltájban kezdtek munkához. Feltörték dr. Sárváry Gyula városi tiszti főorvos nyaralóját, de nem tudták kirabolni, mert a nyaraló lakói felébredtek és lármát csaptak. Miután a nyaraló közvetlen szomszédságban van a nagyerdei csöszház, ahol állandó rendőrtanya van, a segélykiáltásokat ott meghallották, mire a betörők menekülni akartak. Ekkor azonban már jött a rendőrorjárat és el akarta fogni a menekülőket, mire azok revolverekkel rántottak elő és valóságos golyózáporral fogadták a rendőröket, akik megijedtek és elmenekültek. A megdöbbentő esetről az alábbi tudósítást közöljük:

Feltört nyaraló.

Ma hajnali 1 óra tájban dr. Sárváry Gyula tiszti főorvos, aki családjával Simonyi-utói nyaralójában lakik, amely a városi csöszház mellett, a Sestakert kereszt útján van, gyanus zajra riadt fel. A nyaraló külső ajtaját, amely az ebédlőbe vezet, már akkor nagyban feszegeték a betörők.

— Ki az? Mit akarnak? — kiáltott ki a főorvos, de nem kapott feleletet, hanem annál serényebben döngötték az ajtót.

Recegett ropogott az ajtó. A főorvos mindjárt sejtette, hogy betörők akarnak látogatást tenni nála és kiáltozni kezdett.

— Segítség! Zsíványok! — kiáltozta a megrémült család is.

Ezalatt a betörők kifeszítették az ajtót, amelyet sarkából kifordítottak. Halálos félelem veti erőt az egész családon. A hátsó szobába menekültek és ott elzárkóztak.

Végre a segélykiáltásokat meghallották a szomszédban is, ahol Borbély Sándor 70. sz. rendőr tartózkodott. Azonnal sietett a szorongatók segítségére. Három alakot látott a sötétségben, akik a rendőr láttára menekülni akartak.

Lövés az éjszakában.

— Megálljatok — kiáltott a betörőkre a rendőr.

Azok válasz helyett revolvert rántottak elő és rálőttek. A rendőr erre a földre vetette magát.

Ugyanekkor jött az őrjárat is, mely Hajdu Kálmán 47 és Nyilas Gábor 67 sz. rendőrökből állt, az őrjáratra, mikor feltartóztatták a három betörőt, — valóságos golyózáport zuditottak rájuk. Erre a rendőrök megijedtek és futásban kerestek menedéket, de a betörők még 18 lövést tettek utánuk. A rendőrök bemenekültek a csöszházba, ahol bezárkóztak, mert joggal tartottak attól hogy a betörők oda is követni fogják őket. A betörők tényleg a csöszházig mentek utánuk, de azután elmenekültek.

Mit ér a rendőrpuska.

Másfél óráig nem mertek kimozdulni a rendőrök a csöszházból, kint ezalatt a lövésekre felriadt nyaralók

népe összesereglett. Rettenetes izgalom fogta el a közönséget. Hálókabátban, pongyolában, a nők és férfiak vegyesen, verődtek össze az uton és izgalommal tárgyalták az esetet. Buzás Pál honvédszázados, aki az első lövések zajára ébredt fel, megállapította, hogy a betörők husznál több lövést tettek és különböző fegyverekből.

Látszólag a rendőrök gyávan viselkedtek, de ez nem való. A szegény rendőröknek ugyanis csak puskájuk van, de tőlényük nincsen. Így a rendőrök nem tudtak visszalőni és teljesen védtelenek maradtak, úgy hogy tényleg nem tehettek okosabbat, mint azt, amit tettek, hogy elmenekültek.

Hajnali 2 órakor a Simonyi-ut elején látták a három betörőt menekülni. A város felé mentek. A sötétben azonban nem ősnerte fel őket senki és így alig van remény arra, hogy kézre kerüljenek, bárha a legszigorubb nyomozást indította is meg a rendőrség.

Az eset oly nagy rémületet keltett a nyaraló közönség közt, hogy többen még a mai nap folyamán beköltöztek a városba.

Nyomozás.

Kora reggel megindította a rendőrség a nyomozást, amely azonban mindeddig eredményre nem vezetett. Letartóztattak több gyanus alapot, de azok nem tudnak semmiről.

Ugy látszik, a nyomozás nem is fog eredményre vezetni, mer a rendőrök nem tudnak róluk személyleírást adni. Nadrágot, kabátot viselt mind a három, de moztalább voltak, a helyviszonyokkal aligha lehettek ösmerősek, mert különben nem a rendőrtanya mellett akartak volna betörni, sőt gazdagabb embert választottak volna, mint a főorvos. De a gyanu jelé, hogy idegen betörők voltak, akik nem riadtak volna vissza, a gyilkosságtól sem.

Maga a főkapitány helyettes, dr. Bol dicsár Kálmán is megdöbbenéssel értesült az esetről és a megrémült nyaralók meg nyugtatására intézkedett, hogy ma éjjel már nyolc felfegyverezett rendőr cirkájon a Simonyi uton.

Mit mondanak a rendőrök.

Az izgalmas esetről Mile Pál rendőrfogalmazó kihallgatta a rendőröket is, akik valamennyien családos emberek és a körülményekhez képest elég bátran viselkedtek. A szegény emberek tulajdonképpen teljesen fegyvertelenek, mert hiába van náluk a puska, ha töltésük nincsen. Egészen természetes tehát, hogy a szegény családos emberek meghátráltak. Mért is tették volna kockára az életüket hiába? Az a botrány, hogy töltényt nem adnak nekik.

Husz lépésnyi távolságról kezdődött a küzdelem.

— Gyertek no — kiáltották rájuk a zsíványok és rögtön megkezdtek a lövöldözést.

Az eset nagy izgalmat keltett városzerte, mert mindeddig ilyen vakmerő rablótámadást nem mertek elkövetni a városban.

H I R E K.

— **A város jövő évi költségelirányzata.** Roncsik Lajos főszámvevő több heti nehéz munka után elkészül azon tavaslatával, amely a jövő évi költségelirányzat összegeiről szól. Azon jelentés, amelyet Roncsik Lajos főszámvevő ezen tárgyban a városi tanácshoz heterjesztett, a következő:

Tekintetes Tanács! Városunk háztartásának 1906. évi költségelirányzati javaslatát az 1888. évi XXI. t. c. 17. §-a alapján tisztelettel heterjesztem.

Ezen elirányzati javaslat alakjára s tartalmára nézve némi részben elért a mult évétől, ezen eltérés azonban főként közgyűlési határozatokban leli magyarázatát.

I. A rendes bevétel 2, 316, 751 k. 56 f.

II. A rendkívüli „ 322, 000 k. — „

Összes bevétel: 2, 638, 651 k. — f.

Ezzel szemben:

I. Rendes kiadás 2, 579, 564 k. 23 f.

II. Rendkívüli „ 392, 094 „ 05 „

Összes kiadás: 2, 961, 858 k. 27 f.

A bevétel és kiadás közt mutatkozó 323, 106 k. 71 f. hiány 964 000 k. egyenes állami adó 33 százalékaiban nyer fedezetet. Javaslatom részletezését s az előző évre elirányzott összegtől való eltérését, egyrészt az indokolás soraiban, másrészt a mellékletekben ismertetem.

A házipénztár költségelirányzati javaslattal egyidejűleg heterjesztem a házipénztár által kezelt alapok költségelirányzatait is: azon megjegyzéssel, hogy az ipariskolai pénztár költségvetése az állam segély kieszközlése végett az illető szakminiszteriumhoz már előzőleg fel lett terjesztve. Tisztelettel kérem elirányzati javaslatomat tárgyalás után a törvényhatósági bizottsághoz heterjeszteni. Debrecen, 1905. augusztus 22. Roncsik Lajos s. k. főszámvevő.

A mai tanácsülésen tárgyalták Roncsik Lajos főszámvevő jelentését. A törvény értelmében elhatározták a jelentés kinyomatását, s az összes iratoknak a gazdasági, s a jog és pénzügyi bizottsághoz való áttételét letárgyalás végett. A pótdadó, mint a jelentésből kitűnik, megmaradt 33 százaléknak, miután apasztására sehonnan fedezet nem jelentkezik.

— **A színházi bizottság** holnap délután 5 órakor ülést tart, amelynek tárgyszorozatán a színház megnyitási időpontjának meghatározása, a villamos szellőztetés, az új páholyok bérbeadásának ügye és folyó ügyek szerepelnek. Ugy érte-ülünk, hogy a színházi bizottság és a városi tanács tagjai csak abban az esetben hajlandók a színháznak szeptember 15 én való megnyitását megengedni, ha Zilahy béreltszünetben tartja október elsejéig előadásait. Ha ezt Zilahy nem tehetné, a színház megnyitása az eredeti terv szerint szeptember 23-án lesz. A villamos szellőztetés ügye mindaddig, amíg a városház villamos telepe nincs, — megoldhatatlan.

— **Angol vendégeink.** Oláh Károly tanácsnoknak, aki tudvalevőleg az angolok fogadására alakult bizottság elnöke — minden idejét lefoglalják most az előzetes intézkedések. A fogadóbizottság, amely a város megtekintését is rendezi — minder erejével arra törekszik, hogy az angolok fogadtatása impozáns és szívélyes legyen. Egyéb-ként a már megállapított programban annyi változtatás történt, hogy 28-án délelőtt az angolok csak a Stern-féle kefégyárat, a gőzmalmot és a Margit-fürdőt tekintetik meg, míg a szállótelep, dohánygyár és gépjavitó mühe'y megtekintése az idő rövidsége miatt elmaradt. A Stern-féle kefégyárba reggel fél 8 órakor indulhatnak a vendégek különvonaton. A cégtulajdonosok reggeli e vendégeikül látják az egész illusztris társaságot, amely a gyár megsemlélésé-e kimegy.

— **A vadásztársulati elnökség.** A D. U. mai reggeli száma: arról adott hírt, hogy a vadásztársulat elnöki állására több vadásztársulati tag Oláh Károly tanácsnokot kérte fel, aki azonban mindezeideig az el-

fogadásra nem nyilatkozott. Amint most illetékes helyről értesülünk, Oláh Károly tanácsnok sokoldalú elfoglaltságára való tekintettel a megítélt állást nem fogadhatta el.

— **Uj színházi páholyok.** A színház „ugynevezett” diákhelyén Zilahy három új páholyt emeltetett, s a diákhelyet áthelyezte a második emeletre. Természetesen azok a családok, akik páholyt szeretnének, most minden befolyásukat latba vetették, hogy az új páholyok körül való utazás sikeres legyen. Oláh Károly tanácsnok, tekintettel a nagyszámu kérvényezőre véleményes jelentést nem készített a páholyok bérbeadására, hanem teljesen a színházi bizottság, bölcs belátására bizza az egész dolgot. Jobb is. Legalább az ódiomot áthárította a színházi bizottságra. Mert az kétségtelen, hogy azok, akik elesnek a páholyoktól, a színházi bizottság döntésével semmi esetre sem lesznek megalévedve.

— **Hatósági szivélenség.** A szabályok és törvények nem képviselik mindig az igazságot. A bizonyosság reá Orosz Lajos és felesége, Béres Zsuzsa esete. A szerencsétlen ember esendes örült, a felesége pedig teljesen vak. Három apró gyermekük van: a Geréby telepen laknak a legnagyobb nyomorban. A szegény vak asszony az utcán jár a fiával, de koldul, csak nyitott marokkal jár. Ha valaki pénzt ad neki, elfogadja. A szerencsétlen asszonyt ma elfogta a rendőrség, amely szabályosan ugyan, de lelketlenül jár el mégis, mert a boldogtalan család éhen hal, ha az irgalom filléreitől megfosztják. Ha ilyen szerencsétleneknek kivételképp meg kellene engedni a kérelmét.

— **Állatorvosok a Hortobágyon.** Bár az állatorvosok nem annyira a Hortobágy természeti szépségeire kíváncsiak, mint inkább, a város ménesére s gulyájára, mindamellett rosszul esik nekünk, hogy éppen most kell jönniök a Budapesti kongresszusozó állatorvosoknak, amikor kopár, száraz, sivár a Hortobágyon minden.

Az állatorvosok első feckéje a napokban járt a Hortobágyon. Dr. Zoaikei leipzig állatorvos városa megbízásából áttanulmányozta a város állatállományának kezelését a Hortobágyon. Farkas Berti bátyánk, a mácsai biztos ragyogó szemekkel dicsekszik vele, hogy a nagyhirű, tudós állatorvost nagy mértékben meglepte a Hortobágy szépsége, különösen az állatok kezelésének biztossága.

Egyébként a kongresszusozó állatorvosok szeptember hó 9-én jönnek Debrecenbe.

— **Eltűnt fiu.** Harmadnapja eltűnt szüleinek Telegi utca 9. szám a lakásáról Pap Ferenc 15 éves aranyműves inas. A kétségbeesett szülők kérésére a rendőrség elrendelte köröztesét.

— **Veszedelemes állatjárvány.** A város II. állategészségügyi körzetében sok ló megbetegedett lépfenében, emiért is a hatóság 14 napi zárlatot rendelt el.

— **Grünau Poldi.** Pajkos humoru, ragyogó jókedvű komikus szórakoztatja most esténként a „Bika” mulató nagyszámu közönségét. Valóban bámulatos az a mesterkéletlen humor, amely Grünau lényéből kiárad és ellenállhatatlanul vonzza, magával ragadja a lelket. E jókedvű, örökké humortól csillogó fiu nagy sikerének titka abban is rej-

lik, hogy az aktuális politikai és társadalmi dolgokat kupléi körébe vonja.

Ime, izelítől itt közlünk egy strófát, amelyet Rigó Ferenc halálával kapcsolatban énekel:

Meghalt szegény Rigó Ferenc
mindenki sajnálja,
A képviselőháznak most
nem leszen sugója,
Bihar-ban most megválasztják
helyette az öccsét,
Vajjon híven betölti-e
meghalt bátyja helyét?
Szeptemberben összehívják újra
majd a Házat,
Vajjon ő is oda sug-e valamit
a dráabant kapitánynak?

Az orfeum többi attrakciói közül nagy tetszésben részesül még *Angela Dusi*. Temperamentumos szemrevaló énekesnő. Berényi és Virág szintén tetszenek.

— **Szerencsétlenül járt huszár.** A debreceni 2. honvédszáz ezred szerdán délelőtt tartotta gyakorlatát. A roham közben *Bagdy József* közhuszár lebukott a lováról és ájultan terült el a földön. A szerencsétlen fiu agyrázkódást szenvedett és most élet-halál közt lebeg. A szerencsétlenül járt huszárt kocsin szállították be a honvédkórházba. Sérülése nem életveszélyes.

— **Ablak beverések.** Tökés Imre Domb-utca 9 sz. a. lakos és K. Varga József Diószegi-utca 6 sz. a. lakos ablakait az éjjel ismeretlen tettesek beverték. A rendőrség a nyomozást megindította.

— **Hogy születik a romantika?** A rendőri hírek között ritkán keresnek és találnak romantikát a rovat olvasói. Részeg garázdálkodók, verekedő csavargók, kabátolvaj ekzisztenciák és szökött cselédek az alakjai ennek a rovatnak naponként. A rendőrségi riporter sietve tákolja össze őket. A késő esti órákban készülnek ezek a rövid, — nem egyszer csattanós végű rendőrségi hírek, — majd nem egyidőben a táviratokkal, mikor másodpercenként mérik az időt a szerkesztőségben és a nyomdában. Gyakran azonban a rohanó sietségben is akad ideje a riporternek, hogy egy kevés romantikát vigyen be a sorok közé. Akad, mint ma is. Egy kis leány jelenik meg a rendőrkapitány előtt. Lemosolyog minden mozdulatáról a szüzi szemérem. Bátorosan és félénk. Megesüklő hangon beszéli el, hogy megunta a világot, hogy sokat csalódott, hogy zárdába megy, hogy apáca lesz. — Kéri a tekintetes kapitány urtól az erkölcsi bizonyítványát. A riporternek esetleg jelen vannak ekkor. Meghatódna a szomorú tünődéssel jegyzik föl könyveoskéikbe az esetet. Elgondolkodva távoznak. S a legtöbb esetben egy hosszabb riportban cselekszik meg az újdonságot és igyekeznek azt feltűnőbb batúkkal szedni. — Így születik a romantika ebben a profán világban.

— **Gazdák figyelmébe.** A polgármester az állatorvosok felterjesztése folytán elrendelte, hogy a köntöszát legelőre csak az esetben lehet marhát ki hajtani, ha a mezőrendőrségen a hatósági állatorvosok megvizsgálják.

— **Nem mutatja hány az óra.** A debreceni róm. kath. templom toronyórája már napok óta áll és úgy látszik nem is fog megindulni, mert nem is javítják. A toronyóra megállása sok kellemetlenséget okoz, a környék lakóinak, akik eddig a róm. kath. templom órája után igazodtak.

— **Az erdő lakója.** A nagyerdei süriésekben lakott hónapok óta Szabó István 15 éves legény. Teljesen lerongyolódott volt a szerencsétlen, a férgek teljesen ellepték és napok óta éhezett már, mikor rátaláltak. Nem akarja megmondani, hogy mért bujdosott így el. — Alkalmassint valami bűn terheli a lelkét.

— **Azok a gyerekek.** Egy leányka és egy fiatalember ment ma délelőtt végig a főutcán. A leányka 8, az ifju 9 év körül le-

hetett. Szomorúan baktattak egymás mellett. Nagy lehetett fájdalmuk, nagy lehetett gyötrelmük. A kis leány szemében még könnyek is esillogtak, amint néha néha egy-egy pillantást vetett társára. Egyszerre sóhajtott egyet a kis leányka és megszólalt.

— Mondd ugye . . . ugye? . . .
Szegényke nem tudta folytatni. Elakadt a hangja. Lesütötte a szemét és úgy mondta ki halkán:

— . . . Ugye te nem sze . . . szereted a . . . a Micit . . .

Az ifju ránézett a leányka kezében levő papirzacskóra, amelyen át keresztül látszottak a sokszínű bombonok és egész határozottan mondta:

— Nem, . . . én nem szeretem . . .
— Igazán nem szereted? . . .

Az ifju elkezdett magyarázni, nagy buzgalommal.

— Én szeretem Micit? Az nem igaz, én nem szeretem. Hiszen olyan csunya, olyan rut . . . hogy még rá sem szeretek nézni . . .

— De ő azt mondja, hogy te szereted . . .

— Én szeretem? . . . Az nem igaz. Már hogy szeretnék egy pampula szájut.

A kis leány elbámult.

— Pampula száju?
— Az hát, pampula száju!

— Hát Misikém mondd meg, milyen az a pampula száju.

— Hát olyan . . . olyan, . . . olyan pampula száju.

— Tudod mit, ha te nem szereted azt, a pampula szájut, akkor inkább szeress te engem. Nem szeretsz?

Az ifju arszlán még egy pillantást vetett a cukorkákra és kiwondta

— Hát téged szeretlek és nem azt a pampula szájut

— Igazán szeretsz?

— Igazán hát . . . Hanem adj egy kis cukrot mert szeretlek, nagyon szeretlek.

Ezen vallomás után következett egy ölelés és számtalan hosszú forró csók, gondolná az olvasó, pedig hát, hát csak cukor ropogtatás volt a folytatása a szerelmi vallomásnak és semmi egyéb, mert hát a kis leányka oda adta az egész papirzacskó tartalmát az ifjunak, mivel őt szereti és nem a pampula szájut.

x Magyar ember nem használ mást csak a híres Hajdusági pedrót, mely legjobb bajusznövesztő és ápolószer az összes bajuszpedró készítmények között. Hatáson gyors és biztos! Postán 3 doboz 2 korona 15 fillért utánvétellel bérmentve küld a készítő: Grósz Nagy Ferenc gyógyszerész, Debrecen, Kossuth utca 8.

TÁVIRATOK.

Bomlik a szabadelvüért.

Budapest, augusztus 24. A szabadelvü-párt felbomlása ugylátszik nemsokára meg fog történni, minden összetartási határozat dacára. Ma érkezett a fővárosba Markbreit Gyula dr. országgyűlési képviselő, aki azonnal bejelentette kilépését a pártból; ugyancsak ma jelent be kilépését Issekutz Győző és valószínűleg kilép Osztrólucky Géza is. A pártból két nap alatt — a csoportos kilépéssel együtt — 15-en disszidáltak.

A válság hírei.

Budapest, augusztus 24. A Ház megnyitása után a koalíciónak első érdemleges dolga az lesz, hogy a kormány ellen vándítványt nyújt be. Ezt a kormány aligha kerülheti el, mert nincs módjában bebizonyítani, hogy az általános választói joggal az országot nem akarta becsapni. Egyetlen mód a vád alá helyezés elleni védekezésre az lenne, ha a képviselőház megnyitása-

után a kormány az országgyűlést rögtön feloszlatta.

Budapest, augusztus 24. Most ismét oly hangok hallatszanak, amelyek követelik, a 67-es koalizált pártoknak a 48-as pártba való beolvadást. Ennek hatása alatt a szász képviselők gyűlést tartottak, amelyen hivatalosan megállapodtak abban, hogy ezidő szerint nincs okuk mostani álláspontjuk megváltoztatására.

Külföldi hírek.

Pétervár, augusztus 24. Az orosz törvényhozás a következő reformokat fogja tárgyalni. A városok helyzete, a parasztság reformja, a zsidókérdés, általános védkötelezettség behozatala. A „Morning Post” levezetője jelenti, hogy Japán és Oroszország között a differencia jelenleg oly csekély, hogy a két állam könnyen egyezsége juthat. Wittének az ajánlatokat előbb el kell juttatni Pétervárra, mivel a japán követelések nagyobbak, mint a melyekre Witte fel van hatalmazva.

Kopenhága, aug. 24. Dániában szept. 8-án lép újra életbe a botbüntetésről szóló törvény. Még 1903-ban rnyújtotta be az igazságügyminiszter s csakis azokra róják ki a büntetést, akik gyöngye, védtelen emberekkel szemben követtek el bűncselekményt.

Budapesti gabonatözsde.

Déli zárlat.

Budapest, augusztus 24. Négy fillérrel olcsóbb árakon elkelt 25 ezer mm. buza. Buza októberre 15'84, rozs októberre 12'86, zab októberre 12'90, tengeri augusztusra 16,70, rezece 24,90.

Egyház és iskola.

Értesítés. A helybeli ev. ref. tanítóképző gyakorló iskolájában a beiratkozás f. évi szeptember 1-én napján tartjuk meg. A mult tanév végén előjegyzett növendékek tandíjukat (20 korona 30 fillér) a főiskolai háznagy hivatalban már most befizethetik s arról szóló nyugtával jelentkezzenek a beiratásra. Az újjannan jelentkező növendékek keresztlevelükkel, himnódusraoltási bizonyítványokkal szüleik kíséretében jelentkezzenek a kollégium gyakorló iskolai tantermében s a felvétel után a fenti tandíjat ők is a háznagy hivatalban fizetik be. Tisztelettel az igazgatóság.

Iskolaszéki ülés. A debreceni ev. ref. egyház iskolaszéke által 1905. év augusztus hó 25-én d. u. 4 órakor az egyház tanács-termében ülést tart. Tárgyak: folyó ügyek.

REGÉNY-OSARNOK.

Apáca és kegyencső.

Regény a bécsi életből.

Magyarosította: Szabó Antal. 82

Alig hallá Laura, hogy a kocsi elgurult, kibocsátá a madarat a kalitjából.

— Most szabad ön uram, — mondta, — azonban legyen szives még pár percig foglalom maradni.

— Ily fogságért még Brutus is felállt volna szabadságát.

— Ha ugyan Brutus már Venétia láncait nem viselné. Üljön csak ide hozzám, s beszéljessünk egy kissé. Mondja meg csak, hogy esett az, hogy a Prater utcai Plutónál oly hirtelen kegyvesztésbe esett?

— Sokat kérdez ön, szép hölgy. Tudtommal egy szóval sem vétettem ő pokoli fensége ellen. Ugy látszik, Erlenstein engem aranyban fürdetett, hogy abban hirtelen megfúlaszson.

— Ő önnek korlátlan hitelt nyitott.

— Nem csak, hanem minden váltómat magához vásárolta, s oly buzgalommal és szeretetreméltósággal, mintha autogramfiamat az utókor számára akarta volna megőrizni. Egy időben valóban jelentékeny összegeket erőszakolt rám; így nagynénem születésnapján.

— Ah, nagynénje születésnapján?

— Az ő ösztönzésére kellett neki egy gyöngyös ékszer küldenem, mely figyelmeimet nagybátyám nem a legkegyesebben fogadott.

— Kezdem érteni a dolgot. Ez az Erlenstein ez nem ember, es ördög, kinél feketébb lelket maga a pokol sem tud felmutatni.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

— Egy kilogramm hizott marha élősúly 1 korona. A hétfői bécsi marhavásáron végre bekövetkezett a már régóta megjósolt 1 korona ár élősúly métermázsánként. Igaz, hogy csak kivételesen, de azért a 97—98 filléres árak nem ritkák. A marhaárak emelkedők és hogy hol fognak megállani, azt tudni nem lehet; mert az ideai kukoricatermésnek el nem tagadható fiaskója a hizalást ez évre is drága és veszteséges foglalkozássá fogja tenni. A hizalási szándékozó gazdák a legnagyobb kinban vannak: vásárról vásárra futkosnak és nem képesek beszerezni rideg marhát. Hazaszállítva 80—81 fillérbe jön a fiatal tarka ökör és nagy szerencséről beszélhet az, aki olcsóbban vásárolhat. A fehér ökrök ára ugyanilyen, ha tudniillik elsőrendű igás ökör, ami alatt az értendő, hogy 11—12 mm.-t nyom páronként. A jármos ökröknek ezen nagy ára magával rántotta az igás lovak árát is. A fejős tehének ára, ha ügyes a vevő, élősúlyonként 1 korona és ennél több is, ha prima ökröről van szó. Az árak ezen nagymérvű emelkedése azt bizonyítja, hogy a marhaállomány a fogyasztáshoz képest erősen megeszáppant, de nem csak nálunk, hanem Hamburgtól Konstantinápolyig egész Közép- és Kelet-Európában. A kis Szerbia csak ugy önti a marhát. Hetenkint 3000 darabon felül jut a budapesti piacra; de elhíhető e az, hogy ez a kis ország ennyi marhát legyen képes exportálni? Ez csak úgy fejthető meg, ha feltételezzük, hogy Románia és a többi összes Balkán-államok mind Szerbia útján juttatják be a fölös marháikat a közös vámterületre. Ezt nem is nehéz elhinni, hiszen Szerbia nem alkalmaz mai határát a többi államok felé. A bécsiek hiába beszélnek a határok megnyitásáról, mint panaceáról, mert hiszen tényleg a határok nyitva is vannak, Szerbia közvetítésének révén. A marhaszükség csakis jó takarmányévek és főleg kukorica évek fognak segíteni. De ezek is csak lassan, mert a megfogyott marhaállományt ismét fölszaporítani nagyon lassu dolog. De így van ez jól a mezőgazdaságra nézve, mert így negvan a természetes ösztön a marhatenyésztés növelésére és mert most, az új német tiltóvámok életbeléptének küszöbén csakis ily viszonyok biztosíthatják azt, hogy a magyar mezőgazdaság ne károsodjék.

A pancsovai gazdakongresszust elhalasztották. A pancsovai országos gazdakongresszust, melyet a Magyar Gazdaszövetség, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a Pancsovai Gazdasági Egyesülettel karöltve az odavaló kiállítás keretében rendez, szeptember hó 5-ére halasztották.

A budapest-kőbányai sertéskereskedelmi osarnok jelentése.

1905. augusztus 26.

A) Hizott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű. Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Öreg közép (páronként 300—400 kgr-ig terjedő súlyban) — fillérig. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) — 142 fillérig. Fiatal közép (páronként 251—320 kilogramm terjedő súlyban) 142—143 fillérig. Fiatal könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) 142—143 fillérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronként 240—280 kilogramm súlyban) — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban — fillérig. — III. Szerbiai: Nehéz (pá-

ronként 260 kilogramm felüli súlyban 143—144 fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 142—143 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 141—142 fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachl) I. Nehéz (páronként 240 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. V. Szerbiai Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. A hizott sertés üzletirányzat változatlanul szilárd.

Mattoni

Erzsébet Sósfürdője

gyógyhely Budapest (Budán).

Fürdőidény: április 23-tól október 15-ig

Kiváló gyógyhatással bír

101 hajokban és altesti bántalmakban.

Rendelő orvos a gyógyhelyen. — Egészséges fekvés, jutányos lakások, jó vendéglő. — Villamos vasúti összeköttetés a fővárossal.

GLEICHENBERG Gyógyhely

Gyógyjavallatok: a légzőszervek hurutus megbetegedéseinek és azok következményeinek, különösen asztmának, az emésztési szervek szivizmok, a vesék és a hólyag megbetegedéseinek, vészegeknél.

Gyógyítóeszközök: Az elismert gyógyforrások Konstantin és Emmaforrás (alkalium-savanyuviz). Diétetikus asztaltal-Jánoskut (alkalium-savanyuviz). Remete-forrás (tisza vastartalmu savanyuviz), fenyő-, gyógy- és források belélegzés magánkamrákban, meleg kamrák, szénsavas fürdők, vizgyógyintézet, massage, gyógygimnasztika, gyógyfürdők, meleg légfürdők, fangofürdők, pihenőtermek, kefir, sterilizált tej. Idegen gyógyvizek mindig friss töltésben. Idény május elsejétől szeptember végéig. Fölvilágosítás és prospektus ingyen. Lakás- és kocsirendelések a gyógyhely igazgatóságánál Gleichen

Utcai lapelárusítók

felvétetnek

e lap kiadóhivatalában.

RONCEGNO-FÜRDŐ

Vasuti állomás 535 méter magas a tenger színe felett.

Ásvány és minden modern fürdők és kurák. — Grand hotel des Bains, elsőrendű szálloda 200 szobával, táncteremmel és minden kényelemmel berendezve. Arnyas nagy park, illatos, pormentes levegő. Tézene, mindenféle nyári sportok. Nyári hőmérséklet 18—22°. Idény tart május 20-tól október 15-ig Prospektust kívánatra küld a Fürdőigazgatóság, Roncegno, Délitól.

Csak néhány hétig tartó nagy árleszállítást

rendezünk a nyári idényből visszamaradt szerb vásznak, kartonok, batisztok, sefirek, dolinekból s fekete és színes gyapju szövetekből.

Ezen cikkekből óriási mennyiségű maradék fél áron kapható.

Színes napernyők beszerzési gyári áron tavalyi darabok fél áron

Szabó Lajos Fiai cégnél

1 méter divatos bluz-selyem 40 kr.
drb. jóminőségű zefir házi bluz 85 kr. és 1 frt.
1 méter mintázott francia batiszt 35 kr.

„Hollandi gyomorcsseppek“

a legkitünőbb háziszser mindenemű gyomorfájásnál, gyomorgörcsnél, emésztési zavaroknál.

Használati utasítás mellékelve minden üveghez.

Kéznél tartása kiválóan ajánlható oly egyéneknek, kik nyaralni, utazni mennek vagy akik tanyákon vagy kis faluban tartózkodnak, hol baj esetén orvosi segítséghez azonnal nem juthatnak.

1 üveg „hollandi csepp“ ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő gyógyszerárában

DEBRECEN, városházzal szemben.

Jelzálogkölcsonők

(ujak és konvertálások) igen előnyösen, gyorsan kaphatók külföldi tőkék elhelyezése által — Uradalnak, birtokok és házakon kívül gyárak és ipartelepek is elfogadhatnak jelzálogul. Levélbeli megkereséseket továbbít. Ostearseopáihe Presse kiadóhivatal Budapest, Kazinczy-utca 2.

SZÖNYEG MARADÉK VÁSÁR!

A szezonban óriási mennyiségű szőnyeg maradék halmozódott fel, melyből feltűnő olcsó árak mellett

negy maradék vásárt rendezünk.

egyes darabok fél- sőt negyed áron is beszerezhetők.

Beszny J. és Társa

szőnyegházában

Debrecen, Kossuth-u. 5.

**Elsőrendű gyár —
finom svájci himzések eladására**

keres hölgyeket, kik nagy ismeretséggel bírnak és himzések, betétek, blusok, zsebkendők stb. minta szerinti eladásával foglalkoznának, magas jutalék mellett. Az árak osztrák értékűek. Az áru bér- és vámmentes. Magyar levelezés. — Jelentkezhetni: „Za G. 732“ jelige alatt Mosse Rudolf hirdetősi irodájában Szt-Gallen, Schweiz.

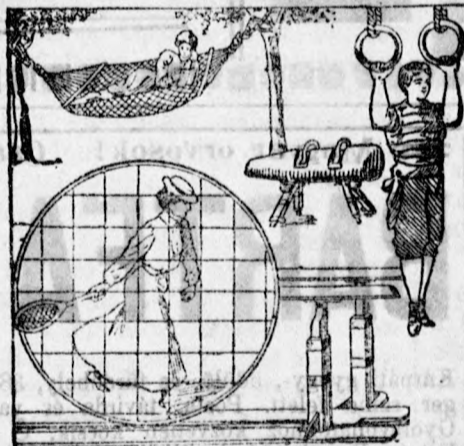
**A legfinomabb
Calcium-Carbid**

legalább 100 kilogramm vételnél
100 kilónként 28 korona.

50 kilós ládákban, vagy 100 kilós csomagolásban akármely állomásra szállítva, Magyarország főútvonalain.

A számla-összeg előleges beküldése, vagy utánvét mellett kapható:

Società anonima per l'utilizzazione delle forze idrauliche della Dalmazia Triest.

Alapított 1878. Telefon 15-54.

Valódi angol

Tennis-játék,

tornaeszköz, függőágy, kerítésháló, tekejáték, matk, ponyva és fehér kenderkötél legolcsóbb megvásárolható beszerzési forrása.

Seffer Antal

sport-eszközök és kötélgyártó-telep

BUDAPEST,

IV., Károly-utca, boltsz. 12.

(Központi városház épülete) a Hajó-utóval szemben.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentesen.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Hirdetések felvétetnek

a kiadóhivatalban.

Gsászari és királyi műasztalosok, kárpitosok és diszitők

Fodor Mihály Utódai Budapest

kizárólagosan IV. kerület, Váci-utca 24.

INTERIEURS. Művészi kivitelű díszes és egyszerű berendezések eredeti tervek szerint.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szögig 30 fillér, minden további szó 3 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 6 fillér.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges bélyeg beküldetik

Apró hirdetések előre fizetendők.

**„Debrecen“
telefon száma
412.**

Ajánlatokhoz, melyeket valamely jelleg alatt küldenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okirásokat mellékelni, mert érettség semmi-féle felelősséget nem vállalhatunk. — Azokat az ajánlatokat és leveleket, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számít négy hét elatti címzettjük el nem vissz, a kiadóhivatal megszemmisíti.

„Bariangiget“
Füzdön voltam. Akarja-e folytatni a levelezést. Értesítsen ezen rovatban. Üdvözlét augusztától.

Gyönyörű uszár
kutya eladó. Felvilágosítással szolgálunk Tiszenháromváros utca 7 szám alatt.

Egy jól jövedelmező
fűszer üzlet, hol a be rendezés a hézi gazdák más vállalat miatt átadó. Cím a kiadóban.

Egy kirakat
rodóval megvételre kerestetik Bővebbet a kiadóhivatalban. 24-3

Dohány tőzsde
megvételre kerestetik vagy megfelelő helyiség. Cím a kiadóhivatalban.

Kiadó
1 szoba, konyha Arany János-utca 37 szám. Értekezhetni hátul az udvarban.

Inteligens
fiatal urfi lány pénztárnok-női, vagy hasonló állást azonnal elfogad. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbítja.

100 hl. saját termesztési
kezelésű kitenő Sesta kerti bor akár egy somában, akár belőle 50 liter meghaladó mennyiség eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Megbízható
nős ember ki 4-500 korona óvadékkal rendelkezik. pénzbeszedői vagy ehhez hasonló alkalmazást keres. cím a kiadóhivatalban.

BALATONFÜRED.

Gyógyhely és tengerfürdő Zalavármegye. Posta, távirtda és telefon helyben. Elsőrangú fürdőintézet. Fürdőidény május 23-tól szeptember végéig.

Tiszta, ózondus, enyhe, egyenletes tóparti levegő, égvényes, sós, szénsavas, vasas gyógyforrások, juhsavó-, tej- és szőlőxra. — Masszás. Szénsavas meleg pezsgőfürdők Schwartz-rendszer szerint. — Szénsavas hidegfürdők, Gőzfürdő, zuhanyok, balaton-tavi hidegfürdők és uszodák. Orvosi tekintélyek által igen ajánlva: vérszegénység, görvél, gümőkór, csusz, köszvény, légzőszervek hurutos bántalmái, rekedtség, vérköpés, gyomor- és bélhurut, máj- és lép-verbőrség, női bajok és idegbántalmakban. Hegyek által védett gyönyörű fekvés, díszes és célszerű berendezésű gyógyterem, sétacsarnok, árgyékos sétányok, lombos park, fenyves liget, térszén, naponta színelőadások, hetenkint táncmulatság élvezetes kirándulások, séta csolnokázás. Elegáns lakások, csinos nyaralók. A szobák ára 80 fillértől 10 koronáig. Junius 16-ig és augusztus 21-től a szezon végéig a lakások 30%-al olcsóbbak. Napi ellátás személyenként 4 koronától, Vasuti állomások: Siófok és Veszprém. Siófokról gőzhajón 1 óra. Veszprémtől bérkocsin 1 1/2 óra. Vasuti szezonjegyek 33 1/3%-os kedvezményvel, menetitéri jegyek 3 napi érvényességgel féláron kaphatók. A fürdőintézet rendelő főorvosa: **Dr. Huray István**, kir. tanácsos. Lakásmegrendelések, előleg beküldése mellett. **László Valerián** fürdőigazgatóhoz intézendők Balatonfüredre. A balatonfüredi ásványviznek, mely mint étrendi víz is igen kedvelt, főraktárosa: **Edesky L.**, udvari ásványvízszállító **Budapestben**. Ezenkívül kapható a balatonfüredi kutkezelősegnél, **Szemerey Jánosnál Veszprémben** és **Simon Györgynél Székesfehérvárott**. Prospektussal ingyen szolgál a fürdőigazgatóság.

Szliács-Acélfürdő
(Felsőmagyarországon.)

Az egyedül ismert, szénsavdus vasforrás. Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás belső használatra.

Szezon: május 15-től szeptember 30-ig

Felülmulhatatlan vérszegénység, sápkór, női bajok, hátgerinc- és idegbajok, bémulás ellen, átszenvedett betegség és erős munkásság után.

Dr. Rhorer Aladár hiv. fürdőorvos és **Dr. Stern J.**

Utazás Bécsből 9 óra, északról Oderbergen át onnan 5 óra, Szliácsról falragaszok minden nagyobb vasuti állomáson vannak kiüggesztve. Kimerítő fölvilágosítást és prospektust utazás lakás árkedvezményről az előző és utószezonban stb. ad

Fürdőigazgatóság, Szliács. (Zólyommegye.)

Hirdetések művészi illusztrálása, szövegezése, eredeti tervezetek kidolgozása és előleges költségvetések teljesesen díjlanul.

JÓ RÉSZBEN BIZTOS SIKER

GOLDBERGER AV.
BUDAPEST, VÁROSI UTCA 20. — HIRDETÉSI IRODA.

Idegbetegeknek

ajánljuk a 20 év óta fennálló és neves ideggyógyászok által mint kitűnő gyógymódot tartalmazó

Idegbetegségekről és Gutautésről szóló röpiratot

WEISZMANN ROMAN-tól, mely röpirat immár a 20-ik kiadást érte el.

A röpirat az „**EGYSZARVU**“-hoz címzett gyógyszerárban **DEBRECENBEN** kapható.

Magyar orvosok! Csak magyar fürdőt ajánljatok!

BÁRTFA GYÓGYFÜRDŐ
Fürdőidény máj. 15-től szept. 20-ig.

Kárpáti gyógy-, üdülő- és fürdőhely, 382 m. a tenger színe felett. Posta, távirtda és vasutállomás. Gyorsvonatokhoz közvetlen kocsik, 0 cs. és kir. Felső Erzsébet királynő tartózkodási helye 1895-ben. Pompás szállodák, gyógyház, magánvillák, éttermek és kávéházak. Magánfogatok részére istállók és kocsiszínek. Lawn-tennis-pálya. Gyermek játszóhelyek. Villamos-világítás. Clubélet (Bártfafürdői Park-Club). Könyvtár, társalgó- és zenetermek. Pompás turisztika. Vadászterület. 6000 hold gyönyörű fenyveserdő.

Gyógyjavallatok. Vérszegénység, oly idegbajoknál és gyengeségeknél, melyek vérhiányon, vagy kimerülésen alapulnak; női ivarszervek különféle bajainál, sápkór, vérhiány; termékelenség, magtalanság és tehetetlenség; kimerülésnél súlyosabb betegségek után, váltóláz, görvél és angol-kór; a szívnek megbetegedéseinél. **Egyedül álló utókura** karlsbadi, marienbadi, halli, lipiki fürdők használata után. **ORVOSOK:** Tiszti főorvos: **Dr. Hintz Henrik** közeg. tanácsos továbbá **Dr. Blumenfeld Armin**, **Dr. Kanárik J.**, **Dr. Szérényi Tivadár**, **Dr. Grossmann Dezső**, **Dr. Cséri János**, **Dr. Györi Ilona** rendelő orvosok. Az elmúlt évadban a vendégek száma 5000 volt.

Országos hírű modern hidegvizgyógyintézet! három ásványvízfürdő! Hideg és meleg ásványvíz. Telített szénsavas fürdők Nauhelm-kúra. Magyarország legkiválóbb szivgyógyfürdője. Villany, fenyő és vasláfürdők (bártfai vasláfürdő) Ivókura: (Égvényes, sós, vasas vizek, könnyen emészthetők!)

Orvos-forrás felülmúlja mindenben a Selters-vizet!

Villamos gyógykezelés, massage, tej-, savó- és kefir-kúra. Pormentes, ózondus hegyi levegő. Fenyvesek által terjesztett üdítő balzsamos illat. — Pensió elő- és utóidényben 8 korona, főidényben 12 korona.

Felvilágosítás és prospektussal készségesen szolgál a fürdőigazgatóság Bártfafürdő.